

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՀ ԿԳՄՄՆ «ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Տ.ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ
ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇ ԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝	ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՄԵԹՈԴՆԵՐՈՎ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ
ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐ՝	ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Տ.ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝	ՀԱՍՄԻԿ ԲԵՅԲՈՒԹՅԱՆ
ՈՒՍՈՒՑԻՉ՝	ՀԵՐՄԻՆԵ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ
ԴՊՐՈՑ՝	ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Ս.ԴԱՐԲԻՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 2 <u>ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ</u>

Բովանդակություն

1. Ներածություն-----	3-4
ԳԼՈՒԽ 1. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ	
2. 1.1. Ինտերակտիվ ուսուցում-----	5-7
3. 1.2. Ինտերակտիվ ուսուցման գործիքներ-----	7-8
4. 1.3. Ուսուցման մեջ ինտերակտիվության լուծումները-----	8
5. 1.4. Ուսուցչի դերը ինտերակտիվ ուսուցման գործում-----	8-9
ԳԼՈՒԽ 2. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ	
6. 2.1. Ի՞նչ է ինտերակտիվ մեթոդը-----	9-10
7. 2.2. Հետազոտության մեջ կիրառվող ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդների դասակարգում-----	10-11
8. 2.3. Հետազոտության մեջ կիրառվող դասավանդման ինտերակտիվ մեթոդներ-----	11
ԳԼՈՒԽ 3. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ	
9. 3.1. Հետազոտության մեջ կիրառվող <i>ինտերակտիվ տեխնոլոգիաներ և մեթոդներ</i> -----	11-12
10. 3.2. Ինտերակտիվ տեխնոլոգիաների կազմակերպման առանձնահատկությունները, նրանց կոնցեպտուալ դիրքորոշումը-----	12
11. 3.3. Ինտերակտիվ տեխնոլոգիաների նպատակային կողմնորոշումները-----	12-13
12. 3.4. Ինտերակտիվ տեխնոլոգիաներում ուսուցչի կարևորագույն խնդիրները-----	13
ԳԼՈՒԽ 4. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ և ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ	
13. 4.1. Հետազոտության մեջ կիրառվող ինտերակտիվ ուսուցման հոգեբանական և մանկավարժական պայմանները-----	13
ԳԼՈՒԽ 5. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՄԵԹՈԴՆԵՐՈՎ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ	
14. 5.1. Օրվա դասի պլան 1. -----	13-18
15. 5.2. Օրվա դասի պլան 2. -----	18-22
16. 5.3. Հետազոտության արդյունքներ-----	22-23
17. Եզրակացություն-----	24
18. Գրականության ցանկ-----	25

Ներածություն

Ունենալով աշխատանքային երկար տարիների փորձ, ես գտնում եմ, որ բոլոր գործերում ամենակարևորը վերջնարդյունքն է, նշանակություն չունի, թե որ մեթոդն էս օգտագործում:

Այժմ ուսումնական հաստատություններում ուսուցման ռազմավարությունը փոխարինվում է զարգացման ռազմավարությամբ: Այսօր պետք է ձգտել ուսուցչակենտրոն ուսուցումից անցում կատարել աշակերտակենտրոն ուսուցմանը: Ամբողջ կյանքի ընթացքում ինքնազարգացման ռազմավարությունը հնարավոր կլինի եթե դեռ աշակերտական տարիներին ապագա մասնագետը տիրապետի ուսումնահետազոտական գործունեությանը: Ուսուցիչը պետք է շարժառիթ ստեղծի, հետաքրքրություն առաջացնի: Իսկ դրա համար ուսուցման պրոցեսը, պետք է հետաքրքիր լինի: Նման դասընթացը պահանջում է ավելի մեծ պատրաստվածություն: Բավարար չէ միայն բովանդակության մատչելի հասանելի ներկայացումը: Անհրաժեշտ է, որ ուսուցիչը կիրառի մեթոդներ, որոնց շնորհիվ աշակերտը կամա թե ակամա դառնում է դասապրոցեսի մասնակից:

Հետազոտությունները ցույց են տվել, որ

Երբ մենք ինչ-որ բան կարդում ենք՝ հիշում ենք 10%

Երբ մենք ինչ-որ բան լսում ենք՝ հիշում ենք 20%

Երբ մենք ինչ-որ բան տեսնում ենք՝ հիշում ենք 30%

Երբ մենք ինչ-որ բան տեսնում և լսում ենք հիշում ենք 50%

Երբ մենք ինչ-որ բան ինքնուրույն ենք անում՝ հիշում ենք 90%-ը: Այս ամենին պետք է հավելել նաև ցանկությունը: Նոր կրթական ռազմավարությունը բերել է նոր մեթոդների, մոտեցումների իրագործմանը՝ ակտիվ ինտերակտիվ մեթոդների կիրառմանը:

21-րդ դարում սովորողը պահանջում է վերանայել ուսուցման ողջ բովանդակությունը, այսինքն՝ ճանաչել յուրաքանչյուր երեխայի անձի ստեղծագործ բնույթը: Նրա ներքին ակտիվությունը հանգեցնում է համապատասխան գիտելիքների որոշակի ծավալի յուրացմանը: Գլխավոր նպատակը աշակերտի անձի ամբողջական զարգացումն է: Իսկ անհատի զարգացման միջոցը, որը բացահայտում է նրա ներունակ ներքին ընդունակությունները, ինքնուրույն իմացական և մտավոր գործունեությունն է: Հետևաբար, ուսուցչի խնդիրն է դասի ժամանակ ապահովել

այնպիսի գործունեություն, որին նպաստում են ժամանակակից ինտերակտիվ մեթոդները և տեխնոլոգիաները: Այս դեպքում աշակերտն ինքն է բացում դեպի իմացություն տանող ուղին: Գիտելիքների յուրացումը նրա գործունեության արդյունքն է:

«Երեխան կարող է և չլինել նշանավոր գիտնական, բայց դառնալ ինքնուրույն մարդ, ով ընդունակ է վերլուծել իր արարքները, վարքը, ինքնակատարելագործվել, իրացնել իրեն շրջակա աշխարհում, նրան անհրաժեշտ է սովորել»:

Բոլորը, հավանաբար, կհամաձայնեն, որ դասի դաստիարակչական բաղկացուցիչը պակաս կարևոր չէ, քան ուսումնականը, և այդ երկու բաղկացուցիչները փոխկապված են: Ինչպե՞ս երեխան կվարժվի կատարել իր աշխատանքը՝ ուսումը: Կլինի՞ արդյոք, ուսումը գրավիչ նրա համար, կստիպի՞ մտածել, քննադատորեն վերաիմաստավորել: Այս ամենը և շատ այլ բան կախված է նրանից, թե դասի ժամանակ ինչ պայմաններ են ստեղծված երեխաների համար:

Ինտերակտիվ մոդելն իր առջև նպատակ է դնում կազմակերպել ուսուցման այնպիսի պայմաններ, որոնց առկայությամբ բոլոր սովորողները ակտիվորեն փոխգործակցում են: Ինտերակտիվ ուսուցման կազմակերպումը ենթադրում է կենսական իրավիճակների մոդելավորում, դերային խաղերի օգտագործում, հարցերի և խնդիրների ընդհանրացնող հետևություն հանգամանքների և իրավիճակների վերլուծության հիման վրա, տեղեկատվական հոսքերի ներթափանցում գիտակցության մեջ, որը դրդում է ակտիվ գործունեության: Այդ իսկ պատճառով դասի կառուցվածքի մեջ ներառվում են ուսուցման ինտերակտիվ մոդելի միայն տարրեր՝ ինտերակտիվ տեխնոլոգիաներ, այսինքն՝ կոնկրետ ձևեր և մեթոդներ, որնք թույլ են տալիս դարձնել դասն անսովոր և ավելի հագեցած ու հետաքրքիր: Չնայած կարելի է անցկացնել ամբողջապես ինտերակտիվ դասեր: Հետևաբար կարելի է նաև ինտերակտիվ մեթոդները կիրառել աշակերտների ուսուցման ակտիվության բարձրացման գործում: Որը հետաքրքրություն կառաջացնի աշակերտների մոտ, հնարավորություն կընձեռնի բոլոր աշակերտներին ներգրավել ուսուցման գործընթացին և ապահովել ակտիվ մասնակցություն:

ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՄԵԹՈԴԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱԿՏԻՎՈՒԹՅԱՆ

ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԳԼՈՒԽ 1. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

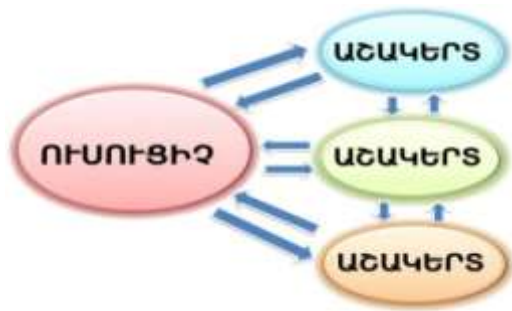
1.1. Ինտերակտիվ ուսուցում.

Ինտերակտիվ («Inter» - փոխադարձ, «act»- գործել), նշանակում է փոխներգործել, գտնվել ինչ-որ մեկի հետ երկխոսության մեջ: Այլ կերպ ասած՝ եթե ակտիվ մեթոդների դեպքում փոխադարձաբար ակտիվ գործունեության մեջ են գտնվում սովորողները և դասավանդողը, ապա ինտերակտիվ մեթոդների դեպքում սովորողները փոխադարձաբար ակտիվ գործունեության մեջ են գտնվում նաև միմյանց հետ, և ուսուցման պրոցեսում գերակայում է սովորողների դերը: Ինտերակտիվ ուսուցման ժամանակ դասավանդողն առաջատար դերում չէ. նրա դերը կրթական գործունեությունը դեպի դասի նպատակի իրականացում ուղղորդելն է:

Դասավանդողը մշակում է նաև դաս պլանը (սովորաբար այն կազմվում է ինտերակտիվ վարժություններից և առաջադրանքներից, որոնց կատարման ընթացքում աշակերտները սովորում են նյութը):

Հետևաբար, ինտերակտիվ դասերի հիմնական բաղադրիչներն են ինտերակտիվ վարժությունները և առաջադրանքները, որոնք կատարվում են սովորողների կողմից: Ինտերակտիվ վարժությունների և սովորական հանձնարարությունների տարբերությունն այն է, որ կատարելով դրանք՝ սովորողը ոչ միայն և ոչ այնքան ամրապնդում է արդեն յուրացված նյութը, որքան ուսումնասիրում, յուրացնում է նոր նյութը:

Ինտերակտիվ մեթոդը կարելի է համարել ակտիվ մեթոդների առավել ժամանակակից ձև:

Ուսուցման ինտերակտիվ մեթոդները նպաստում են ժամանակի տնտեսմանը, դասավանդողի և սովորողի ստեղծագործական ներուժի բացահայտմանը, տեսակետը արտահայտելու և հիմնավորելու հնարավորությանը:

Ինտերակտիվ ուսուցումը դա երկխոսությամբ ուսուցում է, որի ընթացքում աշակերտները համագործակցում են ոչ միայն ուսուցչի, այլև միմյանց հետ:

Դասավանդողը հիմնականում հանդես է գալիս որպես կրթական գործընթացի կազմակերպող, իսկ սովորողը պետք է լինի այդ գործընթացի կենտրոնում, շահագրգռված լինի գործընթացով և ակտիվ մասնակցություն ունենա: Դասը պետք է այնպես կառուցված լինի, որ հնարավոր լինի ներգրավվել դասարանի բոլոր սովորողներին՝ յուրաքանչյուրին ըստ հնարավորությունների: Նման դասերը շատ հարմար և կիրառելի են դառնում այնպիսի դասարաններում, որտեղ սովորողների օտար լեզվի իմացությունը տարբեր մակարդակների է, այսպես կոչված՝ «խառը դասարաններում»: Դասավանդողը դասը կառուցելիս հաշվի է առնում այնպիսի առաջադրանքներ և գործունեության ձևեր, որ մասնակցեն բոլորը: Ինտերակտիվ դասի շնորհիվ տեղի է ունենում մտքերի և տեղեկությունների փոխանակում, քննարկում, փնտրում և բացահայտում, ինչը նպաստում է անընդհատ կատարելագործմանը, ինչպես սովորողի, այնպես էլ՝ դասավանդողի դեպքում:

Ինտերակտիվ դասը կարելի է իրականացնել նաև առանց որևէ տեխնիկական միջոց կիրառելու: Այս դեպքում, սակայն, դասավանդողից և սովորողից ավելի շատ ժամանակ ու ջանք է պահանջվում: ՏՀՏ-ներ խնայում են այդ ժամանակը՝ թույլ տալով նախօրոք պատրաստվելու և պատրաստելու դասը, թեման, նյութը: Մեկ անգամ ստեղծված դասը որոշակի խմբագրումներով հնարավոր է կիրառել այլ անգամներ ևս:

Ինտերակտիվ դասեր անցկացնելու համար լավագույն գործիքներից է ինտերակտիվ (էլեկտրոնային) գրատախտակը: Այս գրատախտակները գործածելու երկու հիմնական մեթոդ կա.

Օգտագործել պատրաստի դասեր և ստեղծել դասարանին և դասավանդվող թեմային համապատասխան անհատական-հեղինակային նյութեր, որոնք ուղղված են դասավանդման որակի բարձրացմանը:

Ինտերակտիվ դասեր կարելի պատրաստել համակազմային տարբեր ծրագրերով: Օրինակ՝ Word, Power Point, և այլն: Համացանցի առկայության դեպքում կարելի է ինտերակտիվ դասեր իրականացնել՝ օգտագործելով տարբեր կրթական կայքեր և համացանցային ռեսուրսներ: Ինտերակտիվ դասերի համար, ի վերջո, կարելի է, որպես հարմար կրթական տարածքի, օգտագործել բլոգները, wiki տարածքները, անգամ սոցիալական կայքերը: Դասի ժամանակ դպրոցական կայքում տեղադրված ուսումնական նյութին քմենթներ գրելը նույնպես կարող է դառնալ ինտերակտիվ դասի մի նմուշ:

Ինտերակտիվ դասի օրինակ կարող են ծառայել Smart Notebook ծրագրով պատրաստված դասերը, դասավանդողը ինքը կարող է ստեղծել առաջադրանքներ, հանձնարարություններ, հարցաշարեր, թեստեր, խաղեր: ՏՀՏ-ների և լեզվի իմացությամբ հմուտ սովորողները նույնպես կարող են պատրաստել ինտերակտիվ դաս՝ դասավանդողին դարձնելով գործընթացի մասնակից:

Ինտերակտիվ մեթոդների շարքին այսօր կարելի է դասել նաև հեռավար ուսուցումը, որի իրականացման համար դասավանդողը պատրաստում է համապատասխան նյութեր, առաջադրանքներ: Հեռավար ուսուցումը ոչ միայն գիտելիքի պաշարի տրամադրում է, այլ կարող է հանդես գալ որպես մանկավարժական տեխնոլոգիա: Նման մեթոդի առավելությունն այն է, որ դասավանդման խոսքա-ունկնդրային մեթոդներից սովորողն անցում է կատարում հետազոտական, ստեղծագործական գործունեության: Հեռավար ուսուցման մեթոդը թույլ է տալիս սովորողներին ինքնակառավարվել, իսկ դասավանդողին թույլ է տալիս ինտերակտիվ ռեժիմով միաժամանակ մի քանի նախագծեր իրականացնել, ինչպես նաև կազմակերպել ինտեգրված դասեր՝ ներգրավվելով մի քանի առարկա:

Ինտերակտիվ ուսուցման ժամանակ ուսուցիչը նոր գիտելիքներ փնտրելու իր հանձնարարություններով աշակերտներին ուղղորդում է անկախ հետազոտությունների կատարմանը:

1.2. Ինտերակտիվ ուսուցման գործիքներ:

Ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդների օգտագործումը սկսվել է սովորական տեսողական գործիքներով, նկարներով, պաստառներով, քարտեզներով, մոդելներով և այլն: Այսօր ինտերակտիվ ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները ներառում են վերջին սարքավորումները.

- ❖ ինտերակտիվ գրատախտակներ ,
- ❖ պլանշետներ,
- ❖ համակարգչային սիմուլյատորներ,
- ❖ վիրտուալ մոդելներ,
- ❖ պլազմային վահանակներ,
- ❖ պրոյեկտորներ ,
- ❖ նոութբուքեր և այլն:

1.3. Ուսուցման մեջ ինտերակտիվության լուծումները.

- ❖ Թողնելով նյութի ներկայացումը ինտերակտիվ փոխազդեցության մեջ շարժունակության ընդգրկմամբ:
- ❖ Խնայելով ժամանակը:
- ❖ Բարձրացրեք ուսումնասիրված նյութի ներկայացման արդյունավետությունը, քանի որ ինտերակտիվ ուսուցման գործիքները ներառում են աշակերտի տարբեր սենսացիոն համակարգեր,
- ❖ Խմբի աշխատանքների կամ խաղերի կազմակերպման հեշտությունը, բոլոր աշակերտների լիարժեք ներգրավումը,
- ❖ Աշակերտների և ուսուցչի միջև ավելի խորը շփման հաստատում, թիմի ներսում կլիմայի բարելավում:

1.4. Ուսուցչի դերը ինտերակտիվ ուսուցման գործում.

Որպես փորձագետ տեղեկատու ինտերակտիվ ուսուցման ժամանակ որոշ չափով հանդես է գալիս ուսուցիչը: Դա անելու համար անհրաժեշտ է պատրաստել և ներկայացնել տեքստային նյութեր, ցուցադրել տեսանյութեր՝ ըստ հաջորդականության, պատասխանել դասի մասնակիցների հարցերին, հետևել ուսումնական գործընթացի արդյունքներին և այլն:

Ավանդական ուսուցման ժամանակ ուսուցիչը խաղում է ուսումնական տեղեկությունն իր միջով անցկացնող «գտիչի» դեր, ինտերակտիվի ժամանակ՝

աշխատանքում օգնականի դեր, ով ակտիվացնում է տեղեկությունների փոխադրված հոսքերը:

Ավանդականների հետ համեմատած, ուսուցման ինտերակտիվ մոդելներում փոխվում է նաև փոխգործակցությունն ուսուցչի հետ. նրա ակտիվությունն իր տեղն է զիջում սովորողների ակտիվությանը, ուսուցչի խնդիրն է ստեղծել պայմաններ նրանց նախաձեռնության համար: Ինտերակտիվ տեխնոլոգիաներում սովորողները հանդես են գալիս որպես լիիրավ մասնակիցներ, նրանց փորձը պակաս կարևոր չէ ուսուցչի փորձից: Վերջինս ոչ այնքան տալիս է պատրաստի գիտելիքներ, որքան խթանում է սովորողների ինքնուրույն որոնումը:

Ինտերակտիվ տեխնոլոգիաներում ուսուցիչը հանդես է գալիս մի քանի հիմնական դերերով: Նրանցից յուրաքանչյուրում նա կազմակերպում է մասնակիցների փոխգործողությունը տեղեկատվական միջավայրի այս կամ այն հատվածի հետ:

Իրազեկիչ-փորձագետի դերում ուսուցիչը շարադրում է տեքստային նյութը, ցուցադրում տեսաշարքը, պատասխանում մասնակիցների հարցերին, հետևում է գործընթացի արդյունքներին և այլն:

Կազմակերպիչ-ֆասիլիտատորի դերում նա կազմակերպում է սովորողների փոխգործակցությունը սոցիալական և ֆիզիկական շրջապատի հետ (բաժանում է խմբերի, խթանում է նրանց ինքնուրույն տվյալներ հավաքելը, համաձայնեցնում է առաջադրանքների կատարումը, մինի շնորհանդեսների նախապատրաստումը և այլն):

Խորհրդատուի դերում ուսուցիչը դիմում է աշակերտների մասնագիտական փորձին, օգնում է գտնել արդեն ձևակերպված խնդիրների լուծումը, ինքնուրույն ձևակերպել նորերը:

Կազմակերպչի դերի թերություններից է նախապատրաստության ժամանակ ուսուցչի գործի աշխատատարությունը, արդյունքների ճշգրիտ պլանավորման բարդությունը:

Ինտերակտիվ ռեժիմի ժամանակ արգելքների աղբյուր կարող է լինել ընկալման տարբերությունը, որի պատճառով չի բացառվում իմաստի փոփոխությունը տեղեկատվության ծածկագրման և գաղտնագերծման գործընթացներում:

Ուսուցչը ոչ միայն վկայակոչում է աշակերտների արդեն կատարված փորձը, այլ նաև օգնում է նրանց՝ հանձնարարված առաջադրանքների լուծումները գտնելու հարցում:

ԳԼՈՒԽ 2.ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ

2.1. Ի՞նչ է ինտերակտիվ մեթոդը.

Մանկավարժության մեջ ուսուցման մի քանի եղանակ կա.

- 1) պասիվ - սովորողը հանդես է գալիս որպես ուսուցման «առարկա» (լսում և նայում է).
- 2) ակտիվ - ուսանողը հանդես է գալիս որպես ուսուցման «առարկա» (անկախ աշխատանք, ստեղծագործական առաջադրանքներ).
- 3) ինտերակտիվ - փոխազդեցություն:

(կյանքի իրավիճակների մոդելավորում, դերախաղերի օգտագործում, համատեղ խնդիրների լուծում):

Ինտերակտիվ - նշանակում է փոխազդել, գտնվում է զրույցի, ինչ -որ մեկի հետ երկխոսության ռեժիմում: Ինտերակտիվ և նախաձեռնող մեթոդները շատ ընդհանրություններ ունեն: Ի տարբերություն ակտիվ մեթոդների, ինտերակտիվ մեթոդները կենտրոնացած են սովորողների ավելի լայն փոխազդեցության վրա ոչ միայն ուսուցչի, այլ նաև միմյանց հետ և ուսուցման գործընթացում սովորողների գործունեության գերակայության վրա: Փոխվում է նաև ուսուցչի դիրքը, նա, նոր գիտելիքների հետ մեկտեղ, ուսուցման մասնակիցներին տանում է դեպի անկախ որոնում: Ուսուցման գործունեությունը տեղի է տալիս սովորողների գործունեությանը, նրա խնդիրն է պայմաններ ստեղծել նրանց նախաձեռնության համար: Ուսուցիչը հրաժարվում է մի տեսակ գոհիչի դերից, որն իր միջոցով փոխանցում է կրթական տեղեկատվությունը և կատարում է օգնականի գործառույթը աշխատության մեջ՝ տեղեկատվության աղբյուրներից մեկը:

Ուսուցման ինտերակտիվ մեթոդներ են խաղերը, քննարկումները, բեմադրությունները, դասընթացները, վերապատրաստումը և պահանջում է,որ ուսուցիչը օգտագործի հատուկ տեխնիկա: Այս մեթոդներից շատերը կան, և տարբեր մեթոդներ հաճախ օգտագործվում են նստաշրջանի տարբեր փուլերում.

- ❖ գործընթացին ներգրավվելու համար նրանք օգտագործում են «ուղեղային փոթորիկ», քննարկում և տիրապետում իրավիճակին:

- ❖ դասի հիմնական կլաստերների, ակտիվ ընթերցանության, քննարկումների, առաջադեմ դասախոսությունների, գործնական խաղերի ընթացքում;
- ❖ Հետադարձ կապ ստանալու համար անհրաժեշտ են «անավարտ առաջարկ», «էսսե», հեքիաթ, մինի-կոմպոզիցիա:

2.2. Հետազոտության մեջ կիրառվող ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդների դասակարգում.

Ինտերակտիվ ուսուցման տեխնոլոգիաները բաժանվում են անհատական և խմբային: Անհատները ներառում են վերապատրաստում եւ կատարողական գործառույթներ: Խմբի ինտերակտիվ մեթոդները բաժանված են 3 ենթախմբերի.

- ❖ վիճահարույց քննարկումներ, բանավեճեր, ուղեղային ճառագայթներ, դեպքերի ուսումնասիրություն, իրավիճակների վերլուծություն, նախագծերի մշակում;
- ❖ խաղ - բիզնես, պատմական դեր, դիդակտիկ եւ այլ խաղեր, հարցազրույցներ, խաղալու իրավիճակներ, բեմադրություն;
- ❖ վերապատրաստման մեթոդներ ` հոգեբանական տեխնիկա, բոլոր տեսակի դասընթացներ:

2.3. Հետազոտության մեջ կիրառվող դասավանդման ինտերակտիվ մեթոդներ.

Նպաստում են գիտելիքների ձեռքբերման և մշակման ակտիվ գործընթացին ներգրավմանը.

- ❖ - «Մտքի փոթորիկ» (հարձակում)
- ❖ Մինի դասախոսություն
- ❖ Ստուգման ցուցակ կամ թեստ
- ❖ Դերային խաղ
- ❖ Խաղալ վարժություններ
- ❖ Նախագծի մշակում
- ❖ Իրավիճակային խնդիրների լուծում
- ❖ Այցելուների հրավեր
- ❖ Պանելային քննարկում
- ❖ Հարցազրույց
- ❖ Բեմականացում
- ❖ Խաղային իրավիճակներ
- ❖ Գործելով որպես մարզիչ

ԳԼՈՒԽ 3. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ

3.1. Հետազոտության մեջ կիրառվող ինտերակտիվ տեխնոլոգիաներ և մեթոդներ.

Ինտերակտիվ են այն տեխնոլոգիաները, որոնց կիրառման ժամանակ սովորողը ուսուցանող համակարգում հանդես է գալիս մշտապես փոփոխվող սուբյեկտիվ-օբյեկտիվ հարաբերություններում, պարբերաբար դառնալով նրա ինքնավար ակտիվ տարրը:

Ծանոթանանք մի քանի ինտերակտիվ տեխնոլոգիաների և մեթոդների, որոնց միջոցով կարելի է ուսուցման ինտերակտիվ մոդելը ներդնել դասի շրջանակներում՝

- ❖ աշխատանք փոքր խմբերում՝ զույգերով, ռոտացիոն եռյակներով, «երկու, չորս, միասին»
- ❖ կարուսելի մեթոդ
- ❖ դասախոսություններ հիմնախնդրային շարադրանքով
- ❖ Էվրիստիկական զրույց
- ❖ դաս-սեմինարներ (բանավեճերի, մտքերի փոխանակության ձևաչափով)
- ❖ կոնֆերանսներ
- ❖ գործարար խաղեր
- ❖ մուլտիմեդիայի միջոցների օգտագործում (համակարգչային դասարաններ)
- ❖ լիարժեք համագործակցության տեխնոլոգիա
- ❖ մոդելավորման տեխնոլոգիա կամ նախագծերի մեթոդ (ավելի շուտ որպես արտադասարանային գործունեություն):

3.2. Ինտերակտիվ տեխնոլոգիաների կազմակերպման առանձնահատկությունները, նրանց կոնցեպտուալ դիրքորոշումը.

- ❖ Իմաստասիրական հիմքը՝ հումանիստական, բնանպատակահարմար:
- ❖ Մեթոդաբանական մոտեցումը՝ հաղորդակցական:
- ❖ Զարգացման առաջատար գործոնները՝ սոցիոծին:
- ❖ Ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացի կառավարման տեսակը՝ ուղեկցում:
- ❖ Ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացի կառավարման տիպը՝ փոխուսուցում:
- ❖ Գերակշռող մեթոդները՝ տրամախոսական:
- ❖ Կազմակերպչական ձևերը՝ ցանկացած:

3.3. Ինտերակտիվ տեխնոլոգիաների նպատակային կողմնորոշումները.

- ❖ Սովորողների անհատական մտային գործընթացների ակտիվացում:
- ❖ Սովորողի մեջ ներքին երկխոսության հարուցում:
- ❖ Փոխանակման առարկա տեղեկատվության ըմբռնման ապահովում:
- ❖ Մանկավարժական փոխգործակցության անհատականացում:
- ❖ Սովորողի դուրսբերում ուսուցման սուբյեկտի դիրքերը:
- ❖ Սովորողների միջև տեղեկությունների փոխանակման ժամանակ երկկողմանի կապի կայունությանը հասնելը:

3.4. Ինտերակտիվ տեխնոլոգիաներում ուսուցչի կարևորագույն խնդիրները.

Ֆասիլիտացիան է (աջակցություն, դյուրացում)՝ ուղղորդումը և օգնությունը տեղեկությունների փոխանակման գործընթացին՝

- տեսակետների բազմազանության բացահայտում
- մասնակիցների անձնական փորձի օգտագործում
- սովորողների ակտիվության աջակցում
- տեսության և պրակտիկայի միավորում
- մասնակիցների փորձի փոխհարստացում
- մասնակիցների ընկալման, յուրացման, փոխըմբռնման դյուրացում
- մասնակիցների ստեղծագործականության խրախուսում:

ԳԼՈՒԽ 4. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ և ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

4.1. Հետազոտության մեջ կիրառվող ինտերակտիվ ուսուցման հոգեբանական և մանկավարժական պայմանները.

Ուսումնական հաստատության հաջողված ուսման խնդիրն այն է, որպեսզի անհատը հասնի առավելագույն հաջողությունների: Ինտերակտիվ ուսուցման իրականացման համար հոգեբանական և մանկավարժական պայմանները ներառում են՝

- ❖ պատրաստման այս դասի համար պատրաստվածության պատրաստումը, անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը,
- ❖ դասարանում բարենպաստ հոգեբանական մթնոլորտ, միմյանց օգնելու ցանկություն.
- ❖ նախաձեռնության խթանում;
- ❖ յուրաքանչյուր ուսանողի անհատական մոտեցում;

❖ անհրաժեշտ բոլոր ուսումնական հաստատությունների առկայությունը:

**ԳԼՈՒԽ 5. ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ՄԵԹՈԴՆԵՐՈՎ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ
ԱԿՏԻՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ**

Ցգ դասարանը բաղկացած է 29 աշակերտից,որից 13տղա,16աղջիկ,համերաշխ ու համագործակցող սովորողներ:Մեր թեման հետաքրքիր և արդի է “Ընտանիք, ծնողներ,երեխաներ կապը”

5.1. Օրվա դասի պլան 1.

Ամսաթիվ՝ 2. 09. 2022թ.

Դասարան՝ 8^Գ-րդ

Առարկա՝ <<Գերմաներեն>>

Ուսուցչուհի՝ Հերմինե Մուրադյան

Դասի թեմա՝ <<Meine Familie>>

Դասի նպատակը՝

Աշակերտը կիմանա

- ❖ ընտանիք թեմայի բառային ֆոնդը
- ❖ նախադասություն կազմելու շարադասությունը
- ❖ ինքնուրույն շարադրել

Կարողանա

- ❖ իր բառային ֆոնդը օգտագործելով պատմել իր ընտանիքի մասին
- ❖ ներկայացնել իր դերը ընտանիքում

Կարևորի

- ❖ ընտանիքի դերը հասարակության մեջ
- ❖ ընտանիքի դերը յուրաքանչյուրի կյանքում

Անհրաժեշտ իրեր՝ բառարան և բառատետր, որտեղ դուրս է գրված անհրաժեշտ բառերը, հետաքրքիր հարցաթերթիկներ, նախօրոք պատրաստված բլից հարցերով (դասի վերաբերյալ), համակարգիչ, նկարներ և տեքստ:

N ^o	Դասի փուլեր	Ուսուցչի գործունեություն	Աշակերտների գործ.
----------------	-------------	--------------------------	-------------------

1	<p>10 րոպե</p> <p>Անդրադարձ օրվա հանձնարարա-կաններին Մեթոդ՝ “Բլից հարցում”, “Խաղ”</p>	<p>1. Բլից հարցերի ուղղում աշակերտներին:</p> <p>2. Կրկնության հարցում իրականացնել խաղի միջոցով. նախօրոք պատրաստված հարցաթերթիկներ. վիճակահանության ֆորմա աշակերտները ընտրում են հարցը:</p>	<p>Աշակերտները պատասխանում են հարցերին:</p>
2	<p>5 րոպե</p> <p>Խթանում Մեթոդ՝ “Տեսանյութ” “Glückliche Familie”</p>	<p>Մի գեղեցիկ ֆիլմ ունենք, երջանիկ ընտանիքի մասին, նայում ենք ու քննարկում:</p>	<p>Տեսանյութի դիտում և համեմատելով քննարկում:</p>
3	<p>15 րոպե</p> <p>Իմաստի ընկալում Մեթոդ՝ <<Մտքի փոթորիկ>>, <<Խմբակային աշխատանք>></p>	<p>1. Ուսուցիչը հրավիրում է աշակերտների քննարկման, առաջարկելով մեծ թվով լուծումներ, որոնց թվում կա առավել ֆանտաստիկները:</p> <p>Լուծումներ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Մեր ընտանիքում էլ է այդպես: ❖ Ես չեմ համարում այդ ընտանիքը երջանիկ: ❖ Այդ ընտանիքում ում եմ նման: 	<p>1. Քննարկումը աշակերտները իրականացնում են խմբերով:</p> <p>2. Խմբերը ներկայացնում են իրենց ընտրած լուծումը և տալիս են համապատասխան բացատրություն:</p>

4	<p>5 բույե Կշռադատում Մեթոդ <<Համր նկարներ >>նախօրոք հավաքել էինք ընտանեկան նկարներ:</p>	<p>1. Slide կազմած համր նկարների և տեքստի լրացում:</p> <p>❖ Հետաքրքիր է նկարների միջոցով միմյանց ընտանիքները ճանաչման երևույթը, որին մասնակցում են բոլորը:</p> <p>2. Ամբողջական նկարների և տեքստի ցուցադրում:</p> <p>3. Ուսուցիչը հսկում է, որ իրար չհուշեն:</p>	<p>1. Աշակերտները լրացնում են համր նկարները կամ տեքստը հատ- հատ:</p> <p>2. Աշակերտների յուրաքանչյուր ճիշտ պատաս- խանից հետո ուսուցիչը էլեկտ- րոնային գրա- տախտակին ցուցադրում է ճիշտ պատաս- խանը պարունա- կող տեքստի հատվածը կամ նկարը:</p> <p>3. Վերջում ամբող- ջական նկարների և տեքստի դի- տում:</p>
5	<p>3 բույե Գնահատում</p>	<p>Հաշվի առնելով.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Դասի նպատակը, ▪ Աշակերտների ընկալման և ուշադրության կենտրոնացման առանձնահատկությունները, 	

		Կիրառելով մի շարք ինտերակտիվ մեթոդներ, գնահատել աշակերտների աշխատանքները և ակտիվությունը:	
6	2 րոպե Տնային հանձնարարու թյուն	<p>1. Ուսուցիչը ներկայացնում է մի քանի տարբերակ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Լրացուցիչ նյութեր հավաքել թեմայի վերաբերյալ և փոքրիկ համակարգչային տեսաներկայացում պատրաստել: ❖ Կազմել թեստեր , բլից հարցեր և վերջում ներկայացնել պատասխանները: 	Աշակերտները իրենց ցանկությամբ ընտրում են տարբերակներից մեկը:

5.2. Օրվա դասի պլան 2.

Ամսաթիվ՝ 5. 09. 2022թ.

Դասարան՝ 8գ

Առարկա՝ <<Գերմաներեն>>

Ուսուցչուհի՝ Հերմինե Մուրադյան

Դասի թեմա՝ ” Die Beziehung zwischen Eltern und Kind”

Դասի նպատակը՝

Աշակերտը կհմանա

- ❖ Ինչպիսի հարաբերություններ կարող են լինել ծնողների և դեռահասների միջև
- ❖ Ինչ կոնֆլիկտներ կարող են լինել
- ❖ Զայրույթի պատճառները

Կկարողանա

- ❖ Նկարագրել որևէ խնդիր իր և ծնողների միջև ,
- ❖ Պատմել իր սենյակի կարգ ու կանոնի մասին

Կարժևորի

❖ Իր և ծնողների հարաբերությունները:

Անհրաժեշտ նյութեր՝ նախօրոք պատրաստված հարցաթերթիկներ, համակարգիչ, էլեկտրոնային գրատախտակ, ֆիլմ, նկարներ:

N ^o	Դասի փուլեր	Ուսուցչի գործունեություն	Աշակերտների գործ.
1	10 րոպե Անդրադարձ նախորդ օրվա հանձնարարա- կաններին:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ստուգում է հարցերի պատասխանները, թեստային առաջադրանքները և պատասխանները: 2. Ուղղում և ուղորդում աշակերտներին: 3. Կրկնության վերաբերյալ վիճակահանությամբ հարցերի ուղղում: 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնում են իրենց կատարած աշխատանքները: 2. Վիճակահանությամբ պատասխանում են կրկնության վերաբերյալ հարցերի:
2	5 րոպե Խթանում Աշխատանք նկարներով, մոդելներով, ֆիլմերի հատված- ներով:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ցուցադրել ընտրված ֆիլմերից հատվածներ, քննարկել մոդելներ: 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Էլեկտրոնային գրատախտակի վրա լրացնում են ընտանեկան նկարները և առանձնացնում են հատուկ նշանակության և ընդհանուր նշանակության հարաբերությունները :
3	15 րոպե Իմաստի ընկալում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մինի դասախոսությամբ ներկայացնում է 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ուշադրությամբ լսում են մինի դասախոսություն

	Մեթոդ՝ <<Մինի դասախոսու- թյուն >>, <<Դերային խաղ >>	ընտանեկան վեճերի ,այսինքն երեխաների և ծնողների կոնֆլիկտների հիմնական պատճառները՝ հագուստ,ընկերների ընտրություն, սանրվածք: 2. Յուրաքանչյուր աշակերտական խմբի տալ պատճառներից մեկը, որը պիտի ներկայացնեն դերային խաղի ձևով:	ը, վերհիշում են , ապա լրացնում գիտելիքները: 2. Դերային խաղի ձևով յուրա- քանչյուր աշա- կերտական խումբ ներկայացնում է:
4	5 րոպե Կշռադասում՝ կատարել առաջադրանք ները:	1. Ներկայացնում է և համապատաս- խանեցում պատճառները և լուծումները: 2. Քննարկումները լսում,համաձայնվում է կամ ժխտում: 3. Համախմբում մտքերը և կարծիքները:	1. Կատարում են համապատասխա նեցում,միավո- րելով պատճառները, առանձնահատ- կությունները :
5	3 րոպե Գնահատում	Հաշվի առնելով. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Դասի նպատակը, ▪ Աշակերտների ընկալման և 	

		<p>ուշադրության, կենտրոնացման առանձնահատկությունները, Կիրառելով մի շարք ինտերակտիվ մեթոդներ, գնահատել աշակերտների աշխատանքները և ակտիվությունը:</p>	
6	<p>2 րոպե Տնային հանձնարարու թյուն</p>	<p>1. Ուսուցիչը ներկայացնում է մի քանի տարբերակ. ❖ T-աձև աղյուսակով համեմատում խնդիրը և տարբեր լուծումները: ❖ Հավաքել հետաքրքիր տեղեկություններ,օրի- նակներ ծնող-երեխա կոնֆլիկտների վերաբերյալ:</p>	<p>1. Աշակերտները իրենց ցանկությամբ ընտրում են տարբերակներից մեկը:</p>

5.3. Հետազոտության արդյունքներ:

Նոր կրթական ռազմավարությունը բերել է նոր մեթոդների, մոտեցումների իրագործմանը՝ ակտիվ ինտերակտիվ մեթոդների կիրառմանը: Երբ աշակերտը ինչ-որ բան ինքնուրույն է անում՝ հիշում է 90%-ը, իսկ ինտերակտիվ մեթոդները թույլ են տալիս աշակերտին ինքնուրույն գործել, ինպես նաև աշխատանքում ակտիվություն դրսևորել:

Վերջնարդյունքում ունեցանք հետևյալ պատկերը.

1. Աշակերտները սովորեցին մի մեծ խումբ բառապաշար
2. Անդրադարձան պատմողական և հարցական նախադասությունների շարադասությանը և ամրապնդեցին իրենց իմացությունը
3. Հաղթահարեցին բանավոր խոսքի ,արտահայտվելու դժվարությունները
4. Խմբային աշխատանքով առաջ քաշեցին խնդիրները, հարաբերությունների պատճառները և դրանց լուծումները:

5.Անկաշկանդ պատմեցին իրենց խնդիրների մասին և համոզված եմ գտան լուծումներ

6.Նրանց ուսուցման արդյունավետությունը հասավ մոտավորապես 80%

7.Ես գոհ մնացի աշակերտների կատարած աշխատանքից

Դասի ժամանակ անհրաժեշտ է կիրառել ուսուցման ինտերակտիվ մեթոդներ, քանի որ դրանք թույլ են տալիս նյութը յուրացնել մատչելի, հետաքրքիր, վառ և պատկերավոր ձևով, նպաստում են գիտելիքների ավելի խորը յուրացմանը, հետաքրքրություն են առաջացնում գիտելիքների ձեռք բերման հանդեպ, ձևավորվում են հաղորդակցական, անձնական, սոցիալական, ինտելեկտուալ բանիմացություն:

Եզրակացություն

Իմ հետազոտության ընթացքում ես օգտագործել եմ մի շարք ինտերակտիվ մեթոդներ, դասի բոլոր փուլերում: Մեթոդների բազմազանությունը ինձ հնարավորություն տվեց դասի նպատակը, աշակերտների ընկալման և ուշադրության կենտրոնացման առանձնահատկությունները հաշվի առնելով բարձրացնել ուսուցման հանդեպ աշակերտների ակտիվությունը:

Հետազոտության ընթացքում մի քանի անգամ օգտագործել եմ խաղային մեթոդներ, ինչպես նաև կրկնություն իրականացվել է բացառապես խաղային մեթոդի հիման վրա: Հաշվի առնելով այն փաստը, որ մենք բոլորս սիրում ենք խաղալ, իսկ երեխաները շատ <<Խաղամուլներ>> են և միշտ ուրախ են ներգրավվել այս գործընթացում: Խաղի տեխնիկայի շնորհիվ հնարավոր է լուծել շատ կարևոր հարցեր, այն է՝ հետաքրքրություն առաջացնել երեխաների մեջ, բարձրացնել ակտիվությունը ուսուցման նկատմամբ, ինքնազնահատականը և թույլ տալ նրանց արտահայտվել: Անչափահասների համար խաղային գործունեությունն ավելի բնորոշ է, երբ նրանք զգում են ազատ և հարմարավետ, պատրաստակամորեն ընդունում են խաղի կանոնները և բնականաբար ընկալում են և՛ հաղթանակները, և՛ դրանց

բացակայությունը, որին համապատասխան էլ արդյունքը շատ ակնառու էր: Հետազոտության ընթացքում կիրառել են՝ մտքի փոթորիկ մեթոդները և համր տեքստ աշակերտների մտավոր գործունեության նպաստման, ինչպես նաև ակադեմիական գիտելիքների յուրացման համար: Մեթոդները նույնպես արդյունավետ էին: Օգտագործել են նկարներ, տեսանյութ, համակարգչային տեսաներկայացում հաշվի առնելով այն աշակերտների առանձնահատկությունները, որոնց մոտ տեսողական հիշողությունը ավելի լավ է զարգացած: Ինտերակտիվ ուսուցումը դա երկխոսությամբ ուսուցում է, որի ընթացքում աշակերտները համագործակցում են ոչ միայն ուսուցչի, այլև միմյանց հետ: Դրան համապատասխան իրականացրել են խմբային աշխատանք և ստացել լավ արդյունք:

Հետազոտությունը ինտերակտիվ մեթոդներով ինձ հնարավորություն տվեց ձևավորել աշակերտների մոտ ուսուցման ակտիվություն և ստանալ լավ արդյունք, բայց այնուամենայնիվ դասարանում կային պասիվ աշակերտներ, որոնց բառային ֆոնդը քիչ էր, դրա համար դժվարությունները ակնառու էին: Երբ ցանկությունը և կարողությունը միավորվում են արդյունքը գերազանց է:

Գրականության ցանկ

1. Л.Ю.Сафонова- <<МЕТОДЫ ИНТЕРАКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ>>, МЕТОДИЧЕСКИЕ УКАЗАНИЯ. Великие Луки 2015
2. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: учебник для студ.пед.вузов. — М.: ВЛАДОС, 1999. — Кр. 1: Общие основы. Процесс обучения. — 576 с.: ил.
3. Селевко Г.К. Педагогические технологии на основе активизации, интенсификации и эффективного управления УВП. М.: НИИ школьных технологий, 2005.
4. Վերապատրաստման ձեռնարկներ 2016:
5. Դասագիրք 8-րդ դասարան Անտարես 2020:

Alles ist gut, wenn es gut endet. Ամեն ինչ լավ է, երբ լավ է ավարտվում:

